

Cauza C-73/19

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

31 ianuarie 2019

Instanța de trimitere:

Hof van beroep te Antwerpen (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

24 ianuarie 2019

Apelanți:

Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse handel

Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Directeur-Generaal van de Algemene Directie Economische Inspectie

Directeur-Generaal van de Algemene Directie Economische Inspectie

Intimate:

Movic BV

Events Belgium BV

Leisure Tickets & Activities International BV

[OMISSIS]

[informații administrative și procedurale]

Hof van beroep (Curtea de Apel)

Anvers

Hotărâre

[OMISSIS] [informații administrative și procedurale] [Or. 2]

1. **BELGISCHE STAAT (statul belgian)**, reprezentat de ministrul său pentru ocuparea forței de muncă, economie și problemele consumatorilor, responsabil cu comerțul exterior (Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met de Buitenlandse Handel), ... [OMISSIS],
2. **BELGISCHE STAAT**, reprezentat de directorul general al Direcției Generale de Control și Administrație din cadrul Serviciului Federal pentru Economie, IMM-uri, Clase Medii și Energie (Directeur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie), devenită Direcția Generală de Inspecție Economică (Algemene Directie Economische Inspectie), ... [OMISSIS],
3. **Directeur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie**, devenită Algemene Directie Economische Inspectie, ... [OMISSIS].

Apelanți ... [OMISSIS].

[OMISSIS]

împotriva

1. **BV MOVIC** ... [OMISSIS]

Prima intimată ... [OMISSIS]

2. ... [OMISSIS] **EVENTS BELGIUM B.V.** ... [OMISSIS]

3. ... [OMISSIS] **LEISURE TICKETS & ACTIVITIES INTERNATIONAL BV** ... [OMISSIS] [Or. 3]

A doua și a treia intimată ... [OMISSIS]

1. Istoricul cauzei și acțiuni

La data de 2 decembrie 2016, (1) Belgische Staat, reprezentat de Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met de Buitenlandse handel, (2) Belgische Staat, reprezentat de Directeur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, devenită Algemene Directie Economische Inspectie și (3) Directeur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de [F]OD Economie[,] KMO, Middenstand en Energie, devenită Algemene Directie Economische Inspectie, au chemat în judecată societatea de drept neerlandez, B.V. Movic și, printr-un act separat al unui executor judecătoresc de la aceeași dată, societățile de drept neerlandez B.V. Events Belgium și B.V. Leisure Tickets & Activities International, în fața președintelui Rechtbank van koophandel (Tribunalul

Comercial) – devenit Ondernemingsrechtbank (Tribunalul pentru întreprinderi) – Anvers, secția Anvers, în conformitate cu procedura măsurilor provizorii[.]

Părțile chemate în judecată au fost acuzate de a fi revândut sistematic, la suprapreț, prin intermediul diferitelor site-uri, bilete pentru evenimente în Belgia, contrar dispozițiilor Legii din 30 iulie 2013 privind revânzarea билетelor de intrare la evenimente (Wet van 30 juli 2013 betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen, denumită în continuare „Legea din 30 iulie 2013”), în special, contrar dispozițiilor articolului 5 din această lege.

S-a solicitat să se constate încălcările și să se dispună încetarea acestora.

De asemenea, s-a solicitat constatarea practicilor comerciale înșelătoare și neloiale față de consumatori și încetarea acestora în temeiul diverselor dispoziții prevăzute de cartea VI din WER [Wetboek van economisch recht (Codul de drept economic, denumit în continuare „WER”)], mai precis potrivit dispozițiilor articolelor VI.100, VI.97, VI.93 și VI.99 din WER.

Potrivit memoriilor sintetizate, în ambele proceduri, cererile au vizat

– să se constate că B.V. Movic, pe de o parte, și B.V. Events Belgium și B.V. Leisure Tickets & Activities International, pe de altă parte,

1. revând periodic pe internet bilete de intrare la evenimente în Belgia, prin intermediul site-urilor administrate de acestea,
2. oferă pe internet și prin intermediul site-urilor administrate de acestea bilete de intrare la evenimente în Belgia,
3. oferă spre vânzare pe internet și prin intermediul site-urilor administrate de acestea, bilete de intrare la evenimente în Belgia, la un preț mai ridicat decât prețul [Or. 4] biletului de intrare care a fost indicat pe biletul de intrare de către vânzătorul inițial,
4. îndepărtează de pe biletele de intrare la evenimente comercializate de acestea în Belgia prețul indicat inițial pe biletul de intrare de către vânzătorul inițial,
5. îndepărtează și/sau modifică numele cumpărătorului inițial de pe biletul de intrare la evenimente în Belgia, indicat de către organizatorul evenimentului,
6. în cazul revânzării unui bilet de intrare la evenimente în Belgia, lasă sau pot lăsa impresia că este vorba despre o ofertă obișnuită,
7. în cadrul ofertelor lor de vânzare pe internet pentru evenimente în Belgia, nu indică prețul inițial al biletului oferit, stabilit de vânzătorul inițial,

8. nu îndepărtează expresia „preț normal” de pe biletele de intrare la evenimente în Belgia comercializate pe internet de către acestea, prețul de vânzare necorespunzând cu prețul inițial, stabilit de vânzătorul inițial,
 9. în cadrul comercializării pe internet de către acestea a biletelor pentru evenimente în Belgia, nu indică faptul că au mărit prețul inițial și cuantumul măririi acestuia,
 10. în clasamentul realizat de motoarele de căutare pe internet se prezintă drept vânzători inițiali și/sau un punct oficial de vânzare în legătură cu biletele comercializate pentru evenimente în Belgia,
 11. în cadrul ofertei de bilete de intrare la evenimente în Belgia, nu indică cel puțin cu aceeași dimensiune a caracterelor, înaintea ofertei concrete și pe aceeași pagină a ofertei, faptul că nu sunt vânzătorii inițiali și/sau că sunt revânzători de bilete de intrare,
- să se constate că practicile stabilite constituie încălcări ale dispozițiilor articolului 4 alineatul (1), ale articolului 5 alineatul (1) și ale articolului 5 alineatul (2) din Legea din 30 iulie 2013 și ale articolelor VI.100, VI.97, VI.99 și VI.93 din WER, coroborate, eventual, cu articolele 193b - 193g din cartea VI din Codul civil neerlandez (Nederlands Burgerlijk Wetboek) și să se dispună încetarea corespunzătoare a acestora,
- să se dispună publicarea într-un ziar cotidian, într-un ziar săptămânal și într-o publicație periodică a unei organizații a consumatorilor și pe paginile de pornire ale site-urilor respective ... [OMISSIS] pe cheltuiala părților chemate în judecată,
- aplicarea unei penalități cu titlu cominatoriu în cuantum de 10 000,00 de euro pentru fiecare încălcare constatată de la data comunicării hotărârii, [Or. 5]
- să se constate că încălcările pot fi stabilite în conformitate cu articolul XV.2 și următoarele din WER printr-un proces-verbal simplu întocmit de către un funcționar abilitat din cadrul Algemene Directie Economische Inspectie.

[OMISSIS]

[informații privind hotărârea atacată]

[OMISSIS] Reclamanții din litigiul principal au formulat apel ... [OMISSIS].

Aceștia consideră că instanța de prim grad și-a declinat în mod eronat competența internațională și își mențin cererile din primă instanță.

În primul rând, intimatele solicită respingerea ca inadmisibil a apelului pentru necompetență [.]

În cadrul ședinței din 22 noiembrie 2018, chestiunea a fost discutată numai cu privire la competența instanțelor belgiene.

2. Aprecieri

1.

În primă instanță, BV Movic, B.V. Events Belgium și B.V. Leisure Tickets & Activities International au ridicat excepția privind lipsa competenței internaționale a instanței belgiene.

În hotărârea atacată, instanța de prim grad și-a declinat competența internațională.

În acest sens, au fost adoptate argumentele invocate de intimat, potrivit cărora apelanții nu pot invoca dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1215/2012 sau ale WIPR [Wetboek van Internationaal privaatrecht (Codul privind dreptul internațional privat)], întrucât domeniul de aplicare al acestora este limitat la chestiuni civile și comerciale, iar acțiunile formulate nu fac obiectul acestora.

Aceasta este concluzia la care a ajuns instanța de prim grad, având în vedere faptul că, în opinia sa, apelanții exercită atribuții de putere publică în legătură cu acțiunile introduse. **[Or. 6]**

2.

Apelanții invocă, în primul rând, Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1215/2012”). Litigiul se referă la o situație transnațională în care pârâtele din litigiul principal și intimatele din prezenta cauză sunt societăți de drept neerlandez, fără sediu pe teritoriul Belgiei.

Domeniul de aplicare material al Regulamentului nr. 1215/2012 este limitat la materia civilă și comercială. În general, cu excepția cazurilor prevăzute în mod expres, toate litigiile civile și comerciale intră în domeniul de aplicare al acestui regulament.

Noțiunea „materie civilă și comercială” trebuie considerată o noțiune autonomă, pentru interpretarea căreia sunt determinante elementele care caracterizează natura litigiului sau obiectul acestuia (a se vedea printre altele Hotărârea Curții din 11 aprilie 2013, Sapir și alții, C-645/11)[.]

Potrivit naturii sale, litigiul se referă la o acțiune în încetare introdusă de statul belgian (Belgische Staat, ministrul și Algemene Directie van de Economische Inspectie) împotriva societăților de drept neerlandez care se adresează în principal clienților belgieni în vederea revânzării biletelor la evenimente în Belgia, prin intermediul unor site-uri din Țările de Jos.

Apelanții susțin că intimatele au încălcat Legea din 30 iulie 2013, prin lipsa totală a informării sau prin informarea insuficientă și/sau înșelarea consumatorilor, fiind totodată încălcate dispozițiile cărții VI din WER.

În domeniul „materiei civile și comerciale” pot intra și litigiile dintre o autoritate publică și o persoană fizică, însă nu și atunci când autoritatea publică exercită prerogative de putere publică (a se vedea printre altele Hotărârea Curții din 14 octombrie 1976, 29/76, LTU/Eurocontrol și Hotărârea Curții din 14 noiembrie 2002, C-271/00, Gemeente Steenberg).

În opinia intimatelor, prezenta cauză vizează, în esență, o acțiune în încetare introdusă de statul belgian și nu intră în domeniul de aplicare material al Regulamentului nr. 1215/2012, întrucât, în acest caz, statul acționează în virtutea prerogativelor sale de putere publică.

Acestea consideră că statul belgian nu își urmărește propriul interes și nici nu își afirmă un drept propriu, ci, mai degrabă intervine în „interesul general”, fiind autorizat să facă acest lucru în virtutea calității sale de autoritate publică. [Or. 7]

3.

Apelanții invocă articolul 14 alineatul (1) din Legea din 30 iulie 2013:

„(1)

Președintele Tribunalului Comercial constată existența unei acțiuni care constituie o încălcare a articolului 5 și dispune încetarea acesteia. Acțiunea în încetare se introduce la cererea:

1. ministrului,

2. directorului general al Direcției Generale de Control și Administrație din cadrul Serviciului Federal pentru Economie, IMM-uri, Clase Medii și Energie,

3. persoanelor interesate.

Președintele Tribunalului Comercial poate dispune ca decizia sa sau rezumatul întocmit de acesta să fie afișat sau publicat în orice alt mod, în intervalul de timp stabilit de el și pe cheltuiala persoanelor care au săvârșit încălcarea. Totuși, aceste măsuri de publicitate nu pot fi dispuse decât în măsura în care acestea pot contribui la încetarea faptei incriminate sau a efectelor sale”.

De asemenea, aceștia invocă articolul XVII.7 din WER în ceea ce privește încălcarea dispozițiilor cărții VI din WER:

„acțiunea întemeiată pe articolul XVII.1 se introduce la cererea:

1. persoanelor interesate,

2. ministrului însărcinat cu chestiunile în cauză sau a directorului general al Direcției Generale de Control și Administrație din cadrul Serviciului Federal pentru Economie, IMM-uri, Clase Medii și Energie, cu excepția cazului în care cererea se referă la o acțiune prevăzută la articolul VI.104,

3. unui organism profesional, a unei asociații profesionale sau a unei asociații profesionale de tip umbrelă, cu personalitate juridică,

4. unei asociații cu personalitate juridică pentru apărarea intereselor consumatorilor, în măsura în care aceasta este reprezentată în [Consiliul Consumatorilor] sau este aprobată de către ministru potrivit criteriilor stabilite printr-un decret regal adoptat în cadrul Consiliului de Miniștri, cu excepția cazului în care cererea se referă la o acțiune prevăzută la articolul VI.104.

Prin derogare de la dispozițiile articolelor 17 și 18 din Codul judiciar, asociațiile menționate la alineatul (1) punctele 3 și 4 pot apărea în fața instanței pentru a-și apăra interesele colective definite în statut”.[Or. 8]

4.

O autoritate publică exercită prerogative de putere publică dacă aceasta manifestă astfel de prerogative care sunt diferite față de normele aplicabile în relațiile dintre persoanele fizice.

Părțile nu sunt de acord dacă, în cazul de față, exercitarea prerogativelor unei autorități publice privind introducerea unei acțiuni de prevenire a unei încălcări a Legii din 30 iulie 2013 și a dispozițiilor cărții VI din WER într-o situație transnațională constituie sau nu constituie o acțiune efectuată în virtutea prerogativelor de putere publică.

Apelanții susțin că, în cazul de față, nu apără un interes propriu autorităților publice față de intimate, ci un interes general care constă în respectarea dispozițiilor privind practicile comerciale care, la rândul lor, au ca obiectiv protecția intereselor private ale întreprinderilor și ale consumatorilor și care se întemeiază pe dispozițiile de drept comun aplicabile în relațiile juridice dintre persoanele fizice.

Prin urmare, aceștia consideră că formularea acțiunii în încetare nu constituie o exercitare a unor prerogative de autoritate publică, astfel încât litigiul intră în domeniul de aplicare al chestiunilor civile și comerciale, în sensul Regulamentului nr. 1215/2012.

Pe de altă parte, intimatele susțin că apelanții au intervenit în exercitarea prerogativelor întemeiate pe norme prin care legiuitorul național a conferit autorităților publice respective un drept independent prin care apelanții, spre deosebire de o persoană fizică sau de o întreprindere, pot introduce o acțiune în încetare în lipsa unui interes propriu concret. Întrucât apelanții nu sunt ei înșiși afectați, aceștia intervin în exercitarea prerogativelor lor de putere publică.

Prin urmare, litigiul se află în afara domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1215/2012.

5.

Întrucât jurisprudența existentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene nu pare să corespundă, în mod implicit, cu faptele specifice ale prezentului litigiu și întrucât dreptul Uniunii trebuie aplicat în mod unitar, instanța de trimitere consideră că este oportun să adreseze o întrebare preliminară Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Un răspuns la întrebarea preliminară pare a fi necesar pentru a se putea pronunța asupra excepției ridicate în legătură cu lipsa competenței internaționale, în conformitate cu dreptul Uniunii. **[Or. 9]**

3. Decizie

[OMISSIS] [informații privind procedura]

Înainte adoptării oricărei alte decizii, instanța de trimitere adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarea întrebare preliminară în temeiul articolului 267 TFUE:

Un litigiu la baza căruia se află o cerere având ca obiect constatarea și încetarea practicilor de piață și/sau comerciale ilegale în detrimentul consumatorilor, introdusă de statul belgian împotriva unor societăți de drept neerlandez, în temeiul articolului 14 din Legea din 30 iulie 2013 privind revânzarea biletelor pentru evenimente și în temeiul articolului XVII.7 din WER, aceste societăți adresându-se în principal clienților belgieni în vederea revânzării biletelor pentru evenimente în Belgia, prin intermediul unor site-uri din Țările de Jos, constituie o cauză în materie civilă sau comercială în sensul articolului 1 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială și, prin urmare, o hotărâre pronunțată într-un astfel de litigiu poate intra în domeniul de aplicare al prezentului regulament?

[OMISSIS]

[formulă de încheiere, semnături și informații administrative]